

PHƯƠNG TRÌNH PHÓNG XẠ

Câu 1

Cho phản ứng hạt nhân sau: $\alpha + {}_{13}^{27}Al \rightarrow {}_Z^A X + n$. Hạt nhân X là:

- A. ${}_{15}^{30}P$ B. ${}_{15}^{31}P$ C. ${}_{14}^{28}Si$ D. ${}_{14}^{30}Si$

Lời giải:

Ta có phương trình: ${}_2^4He + {}_{13}^{27}Al \rightarrow {}_Z^A X + {}_0^1n$

Áp dụng định luật bảo toàn số khối và bảo toàn điện tích:

$$\begin{cases} 4 + 27 = A + 1 \Rightarrow A = 30 \\ 2 + 13 = Z + 0 \Rightarrow Z = 15 \end{cases}$$

Vậy hạt nhân X là ${}_{15}^{30}P$.

⇒ Chọn A.

Câu 2

Cho phản ứng hạt nhân: $X + X \rightarrow {}_2^3He + n$. Hạt nhân X là:

- A. Proton.   B. Nôtron   C. Đôteri   D. Triti

Lời giải:

Gọi hạt nhân X là ${}_Z^AX$. Ta có: ${}_Z^AX + {}_Z^AX \rightarrow {}_2^3He + {}_0^1n$

Bảo toàn số khối và điện tích:

$$\begin{cases} 2A = 3 + 1 \Rightarrow A = 2 \\ 2Z = 2 + 0 \Rightarrow Z = 1 \end{cases}$$

Hạt nhân có $A = 2, Z = 1$ là Đôteri (${}_1^2D$ hoặc ${}_1^2H$).

⇒ Chọn C.

Câu 3

Trong quá trình phân rã hạt nhân ${}_{92}^{238}U$ thành hạt nhân ${}_{92}^{234}U$ đã phóng ra một hạt α và hai hạt:

- A. nôtrôn (nôtron).   B. êlectrôn (électron).   C. pôzitrôn (pôzitron).   D. prôtôn (prôton).

Lời giải:

Phương trình: ${}_{92}^{238}U \rightarrow {}_{92}^{234}U + {}_2^4He + 2X$

Bảo toàn số khối: $238 = 234 + 4 + 2 \cdot A_X \Rightarrow A_X = 0$.

Bảo toàn điện tích: $92 = 92 + 2 + 2 \cdot Z_X \Rightarrow Z_X = -1$.

Hạt có $A = 0, Z = -1$ là hạt êlectrôn (β^-).

⇒ Chọn B.

Câu 4

$^{232}_{90}Th$ sau các quá trình phóng xạ liên tiếp biến thành $^{208}_{82}Pb$. Hỏi mỗi nguyên tử thori đã phóng ra bao nhiêu hạt α và hạt β^- ?

A. 6 hạt α và 4 hạt β^-

C. 3 hạt α và 5 hạt β^-

B. 6 hạt α và 6 hạt β^-

D. 5 hạt α và 3 hạt β^-

Lời giải:

Phương trình: $^{232}_{90}Th \rightarrow ^{208}_{82}Pb + x \cdot _2^4He + y \cdot _{-1}^0e$

Bảo toàn số khối: $232 = 208 + 4x \Rightarrow 4x = 24 \Rightarrow x = 6$.

Bảo toàn điện tích: $90 = 82 + 2x - y = 82 + 2(6) - y \Rightarrow y = 94 - 90 = 4$.

Vậy phóng ra 6 hạt α và 4 hạt β^- .

⇒ Chọn A.

Câu 5

Sau 3 phân rã α và 2 phân rã β^- thì hạt nhân $^{238}_{92}U$ biến thành hạt nhân gì?

A. $^{228}_{88}Ra$

B. $^{226}_{86}Rn$

C. $^{222}_{86}Rn$

D. $^{226}_{88}Ra$

Lời giải:

Phương trình: $^{238}_{92}U \rightarrow 3 \cdot _2^4He + 2 \cdot _{-1}^0e + {}_Z^AX$

Bảo toàn số khối: $238 = 3 \cdot 4 + 2 \cdot 0 + A \Rightarrow A = 226$.

Bảo toàn điện tích: $92 = 3 \cdot 2 + 2 \cdot (-1) + Z \Rightarrow Z = 88$.

Hạt nhân có $Z = 88$ là Ra. Vậy hạt nhân là $^{226}_{88}Ra$.

⇒ Chọn D.

Câu 6

Hạt nhân urani $^{238}_{92}U$ phân rã phóng xạ cho hạt nhân con Thorium $^{234}_{90}Th$ thì đó là sự phóng xạ:

A. α

B. β^-

C. β^+

D. phát tia γ

Lời giải:

Ta thấy:

Số khối giảm: $238 - 234 = 4$.

Điện tích giảm: $92 - 90 = 2$.

Đây là đặc điểm của sự phóng ra hạt ${}_2^4He$, tức là phóng xạ α .

⇒ Chọn A.

Câu 7

Bitmut $^{210}_{83}Bi$ là chất phóng xạ. Hỏi Bitmut $^{210}_{83}Bi$ phóng ra hạt gì khi biến đổi thành polôni $^{210}_{84}Po$?

A. Pôzitrôn.

B. Nôtrôn.

C. Electrôn.

D. Prôtôn.

Lời giải:

Phương trình: $^{210}_{83}Bi \rightarrow ^{210}_{84}Po + {}_Z^AX$

Bảo toàn số khối: $210 = 210 + A \Rightarrow A = 0$.

Bảo toàn điện tích: $83 = 84 + Z \Rightarrow Z = -1$.

Hạt nhân X là ${}_{-1}^0e$, tức là hạt electron (β^-).

⇒ Chọn C.

Câu 8

Trong phản ứng hạt nhân: ${}^9_9 F + p \rightarrow {}^{16}_8 O + X$. Hạt X là:

- A. prôtôn.   B. pôzitron.   C. hạt α .   D. électron.

Lời giải:

Hạt p là prôtôn (${}^1_1 H$). Phương trình: ${}^9_9 F + {}^1_1 H \rightarrow {}^{16}_8 O + {}^A_Z X$

Bảo toàn số khối: $19 + 1 = 16 + A \Rightarrow A = 4$.

Bảo toàn điện tích: $9 + 1 = 8 + Z \Rightarrow Z = 2$.

Hạt có $A = 4, Z = 2$ là hạt nhân Heli (${}^4_2 He$), tức là hạt α .

$\Rightarrow$ Chọn C.